

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 2017 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy
zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et
al.)²⁾**

Na podstawie art. 10 ust. 1, art. 20 ust. 1 pkt 3–6 oraz art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 2041 i 2246) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (Dz. U. poz. 1065) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 6 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w załączniku do rozporządzenia, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, nie mogą być wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa, w którym nie stwierdzono występowania organizmu szkodliwego lub z obszaru uznanego za wolny od organizmu szkodliwego zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych³⁾, chyba że spełniają wymagania określone w art. 16 oraz art. 18 ust. 2 i 4 decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2015/789 z dnia 18 maja 2015 r. w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (Dz. Urz. UE L 125 z 21.05.2015, str. 36, Dz.

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 1906).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie wykonuje decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2016/764 z dnia 12 maja 2016 r. zmieniającą decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2015/789 w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (Dz. Urz. UE L 126 z 14.05.2016, str. 77).

³⁾ Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych – International Standards for Phytosanitary Measures, Part 4 – Requirements for the establishment of pest free areas, Publication No 4, FAO, Rome, przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r. (Dz. U. z 2001 r. poz. 151 oraz z 2007 r. poz. 485), udostępniony pod adresem: <http://www.fao.org/docrep/009/a0450e/a0450e00.htm>.

Urz. UE L 333 z 19.12.2015, str. 143 oraz Dz. Urz. UE L 126 z 14.05.2016, str. 77), zwanej dalej „decyzją 2015/789.”;

2) w § 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w załączniku do rozporządzenia, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, które nie były uprawiane przez cały cykl produkcji *in vitro*, nie mogą być wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa trzeciego, w którym stwierdzono występowanie organizmu szkodliwego, chyba że spełniają wymagania określone w art. 17 decyzji 2015/789, przy czym w świadectwie fitosanitarnym umieszcza się informację o spełnieniu tych wymagań.”;

3) po § 7 dodaje się § 7a w brzmieniu:

„§ 7a. Rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w załączniku do rozporządzenia, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, które były uprawiane przez cały cykl produkcji *in vitro*, nie mogą być wprowadzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z państwa trzeciego, w którym stwierdzono występowanie organizmu szkodliwego, chyba że spełniają wymagania określone w art. 17 ust. 3a i 4a decyzji 2015/789, przy czym w świadectwie fitosanitarnym umieszcza się informację o spełnieniu tych wymagań.”;

4) w § 8 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w załączniku do rozporządzenia, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, które nie były uprawiane przez cały cykl produkcji *in vitro* na obszarach objętych strefą porażenia lub strefą bezpieczeństwa lub na terytoriach innych państw członkowskich objętych takimi strefami mogą być przemieszczane, jeżeli:”;

5) po § 8 dodaje się § 8a w brzmieniu:

„§ 8a. Rośliny podatne na porażenie przez organizm szkodliwy wymienione w załączniku do rozporządzenia, przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, które były uprawiane przez cały cykl produkcji *in vitro* na obszarach objętych strefą porażenia lub strefą bezpieczeństwa lub na terytoriach innych państw członkowskich objętych takimi strefami mogą być przemieszczane, jeżeli:

- 1) zostały zaopatrzone w paszport roślin;
- 2) miejsce produkcji, w którym były uprawiane:

- a) zostało uwzględnione w rejestrze przedsiębiorców, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin, albo w odpowiednim rejestrze prowadzonym przez organizację ochrony roślin innego państwa członkowskiego,
 - b) zostało uznane za wolne od organizmu szkodliwego i jego wektorów zgodnie z Międzynarodowym Standardem w zakresie Środków Fitosanitarnych⁴⁾,
 - c) znajdowało się w izolacji fizycznej uniemożliwiającej porażenie tych roślin przez organizm szkodliwy,
 - d) co najmniej dwa razy w roku przeprowadzano kontrole występowania organizmu szkodliwego,
 - e) nie stwierdzono objawów występowania organizmu szkodliwego ani jego wektorów, a jeżeli stwierdzono takie objawy, to w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych wykluczono występowanie organizmu szkodliwego;
- 3) były uprawiane w przezroczystym opakowaniu w sterylnych warunkach z:
- a) nasion, albo
 - b) roślin matecznych uprawianych na terytoriach państw członkowskich uznanych za wolne od organizmu szkodliwego, które w wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych zostały uznane za wolne od tego organizmu, albo
 - c) roślin matecznych uprawianych w miejscu, o którym mowa w pkt 2, które w wyniku przeprowadzanych badań laboratoryjnych zostały uznane za wolne od organizmu szkodliwego;
- 4) były przemieszczane przez takie obszary w przezroczystych pojemnikach w warunkach uniemożliwiających ich porażenie przez organizm szkodliwy lub jego wektory;
- 5) podmioty prowadzące uprawę, wytwarzanie, magazynowanie, pakowanie lub sortowanie roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy wymienionych w załączniku do rozporządzenia lub dokonujące ich wprowadzania lub przemieszczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zostały wpisane do rejestru przedsiębiorców, o którym mowa w art. 12 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 18

⁴⁾ Międzynarodowy Standard w zakresie Środków Fitosanitarnych – International Standards for Phytosanitary Measures, Part 10 – Requirements for the establishment of pest free places of production and pest free production sites, Publication No 10, FAO, Rome, przyjęty na podstawie art. X Międzynarodowej konwencji ochrony roślin, sporządzonej w Rzymie dnia 6 grudnia 1951 r., udostępniony pod adresem: <http://www.fao.org/docrep/009/a0450e/a0450e00.htm>.

grudnia 2003 r. o ochronie roślin albo odpowiedniego rejestru, prowadzonego przez organizację ochrony roślin innego państwa członkowskiego.”;

- 6) załącznik do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia.

MINISTER

ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Wykaz roślin podatnych na porażenie przez organizm szkodliwy

- 1) *Acacia longifolia* (Andrews) Willd.;
- 2) *Acacia saligna* (Labill.) H. L. Wendl.;
- 3) *Acer*;
- 4) *Aesculus*;
- 5) *Agrostis gigantea* Roth;
- 6) *Albizia julibrissin* Durazz.;
- 7) *Alnus rhombifolia* Nutt.;
- 8) *Alternanthera tenella* Colla;
- 9) *Amaranthus blitoides* S. Watson;
- 10) *Ambrosia*;
- 11) *Ampelopsis arborea* (L.) Koehne;
- 12) *Ampelopsis cordata* Michx.;
- 13) *Artemisia arborescens* L.;
- 14) *Artemisia douglasiana* Hook.;
- 15) *Artemisia vulgaris* var. *heterophylla* (H.M. Hall & Clements) Jepson;
- 16) *Asparagus acutifolius* L.;
- 17) *Avena fatua* L.;
- 18) *Baccharis halimifolia* L.;
- 19) *Baccharis pilularis* DC.;
- 20) *Baccharis salicifolia* (Ruiz & Pav.);
- 21) *Bidens pilosa* L.;
- 22) *Brachiaria decumbens* (Stapf);
- 23) *Brachiaria plantaginea* (Link) Hitchc.;
- 24) *Brassica*;
- 25) *Bromus diandrus* Roth;
- 26) *Callicarpa americana* L.;

- 27) *Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik.:
- 28) *Carex*;
- 29) *Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch;
- 30) *Cassia tora* (L.) Roxb.:
- 31) *Catharanthus*;
- 32) *Celastrus orbiculata* Thunb.:
- 33) *Celtis occidentalis* L.;
- 34) *Cenchrus echinatus* L.:
- 35) *Cercis canadensis* L.:
- 36) *Cercis occidentalis* Torr.:
- 37) *Chamaecrista fasciculata* (Michx.) Greene:
- 38) *Chenopodium quinoa* Willd.:
- 39) *Chionanthus*;
- 40) *Chitalpa tashkinensis* T. S. Elias & Wisura;
- 41) *Cistus creticus* L.:
- 42) *Cistus monspeliensis* L.:
- 43) *Cistus salviifolius* L.:
- 44) *Citrus*;
- 45) *Coelorachis cylindrica* (Michx.) Nash;
- 46) *Coffea*;
- 47) *Commelina benghalensis* L.:
- 48) *Conium maculatum* L.:
- 49) *Convolvulus arvensis* L.:
- 50) *Conyza canadensis* (L.) Cronquist;
- 51) *Coprosma repens* A. Rich.:
- 52) *Cornus florida* L.:
- 53) *Coronilla valentina* L.:
- 54) *Coronopus didymus* (L.) Sm.:
- 55) *Cynodon dactylon* (L.) Pers.:
- 56) *Cyperus eragrostis* Lam.:
- 57) *Cyperus esculentus* L.:
- 58) *Cytisus scoparius* (L.) Link.:
- 59) *Datura wrightii* Regel;

- 60) *Digitaria horizontalis* Willd.;
- 61) *Digitaria insularis* (L.) Ekman;
- 62) *Digitaria sanguinalis* (L.) Scop.;
- 63) *Disphania ambrosioides* (L.) Mosyakin & Clemants;
- 64) *Dodonaea viscosa* Jacq.;
- 65) *Duranta erecta* L.;
- 66) *Echinochloa crus-galli* (L.) P. Beauv.;
- 67) *Encelia farinosa* A. Gray ex Torr.;
- 68) *Eriochloa contracta* Hitchc.;
- 69) *Erodium*;
- 70) *Escallonia montevidensis* Link & Otto;
- 71) *Eucalyptus camaldulensis* Dehnh.;
- 72) *Eucalyptus globulus* Labill.;
- 73) *Eugenia myrtifolia* Sims;
- 74) *Euphorbia hirta* L.;
- 75) *Euphorbia terracina* L.;
- 76) *Fagopyrum esculentum* Moench;
- 77) *Fagus crenata* Blume;
- 78) *Ficus carica* L.;
- 79) *Fragaria vesca* L.;
- 80) *Fraxinus americana* L.;
- 81) *Fraxinus dipetala* Hook. & Arn.;
- 82) *Fraxinus latifolia* Benth.;
- 83) *Fraxinus pennsylvanica* Marshall;
- 84) *Fuchsia magellanica* Lam.;
- 85) *Genista ephedroides* DC.;
- 86) *Genista monspessulana* (L.) L. A. S. Johnson;
- 87) *Genista x spachiana* (syn. *Cytisus racemosus* Broom.);
- 88) *Geranium dissectum* L.;
- 89) *Ginkgo biloba* L.;
- 90) *Gleditsia triacanthos* L.;
- 91) *Grevillea juniperina* L.;
- 92) *Hebe*;

- 93) *Hedera helix* L.;
- 94) *Helianthus annuus* L.;
- 95) *Hemerocallis*;
- 96) *Heteromeles arbutifolia* (Lindl.) M. Roem.;
- 97) *Hibiscus schizopetalus* (Masters) J.D. Hooker;
- 98) *Hibiscus syriacus* L.;
- 99) *Hordeum murinum* L.;
- 100) *Hydrangea paniculata* Siebold;
- 101) *Ilex vomitoria* Sol. ex Aiton;
- 102) *Ipomoea purpurea* (L.) Roth;
- 103) *Iva annua* L.;
- 104) *Jacaranda mimosifolia* D. Don;
- 105) *Juglans*;
- 106) *Juniperus ashei* J. Buchholz;
- 107) *Koelreuteria bipinnata* Franch.;
- 108) *Lactuca serriola* L.;
- 109) *Lagerstroemia indica* L.;
- 110) *Laurus nobilis* L.;
- 111) *Lavandula angustifolia* Mill.;
- 112) *Lavandula dentata* L.;
- 113) *Lavandula stoechas* L.;
- 114) *Ligustrum lucidum* L.;
- 115) *Lippia nodiflora* (L.) Greene;
- 116) *Liquidambar styraciflua* L.;
- 117) *Liriodendron tulipifera* L.;
- 118) *Lolium perenne* L.;
- 119) *Lonicera japonica* (L.) Thunb.;
- 120) *Ludwigia grandiflora* (Michx.) Greuter & Burdet;
- 121) *Lupinus aridorum* McFarlin ex Beckner;
- 122) *Lupinus villosus* Willd.;
- 123) *Magnolia grandiflora* L.;
- 124) *Malva*;
- 125) *Marrubium vulgare* L.;

- 126) *Medicago polymorpha* L.;
- 127) *Medicago sativa* L.;
- 128) *Melilotus*;
- 129) *Melissa officinalis* L.;
- 130) *Metrosideros*;
- 131) *Metrosideros excelsa* Sol. ex Gaertn.;
- 132) *Modiola caroliniana* (L.) G. Don.;
- 133) *Montia linearis* (Hook.) Greene.;
- 134) *Morus*;
- 135) *Myoporum insulare* R. Br.;
- 136) *Myrtus communis* L.;
- 137) *Nandina domestica* Murray.;
- 138) *Neptunia lutea* (Leavenw.) Benth.;
- 139) *Nerium oleander* L.;
- 140) *Nicotiana glauca* Graham.;
- 141) *Olea europaea* L.;
- 142) *Origanum majorana* L.;
- 143) *Parthenocissus quinquefolia* (L.) Planch.;
- 144) *Paspalum dilatatum* Poir.;
- 145) *Pelargonium graveolens* L'Hér.;
- 146) *Persea americana* Mill.;
- 147) *Phoenix reclinata* Jacq.;
- 148) *Phoenix roebelenii* O'Brien.;
- 149) *Pinus taeda* L.;
- 150) *Pistacia vera* L.;
- 151) *Plantago lanceolata* L.;
- 152) *Platanus*;
- 153) *Pluchea odorata* (L.) Cass.;
- 154) *Poa annua* L.;
- 155) *Polygala myrtifolia* L.;
- 156) *Polygala x grandiflora nana*;
- 157) *Polygonum arenastrum* Boreau.;
- 158) *Polygonum lapathifolium* (L.) Delarbre.;

- 159) *Polygonum persicaria* Gray;
- 160) *Populus fremontii* S. Watson;
- 161) *Portulaca*;
- 162) *Prunus*;
- 163) *Pyrus pyrifolia* (Burm. f.) Nakai;
- 164) *Quercus*;
- 165) *Ranunculus repens* L.;
- 166) *Ratibida columnifera* (Nutt.) Wooton & Standl.;
- 167) *Rhamnus alaternus* L.;
- 168) *Rhus*;
- 169) *Rosa californica* Cham. & Schldl.;
- 170) *Rosa* x *floribunda*;
- 171) *Rosmarinus officinalis* L.;
- 172) *Rubus*;
- 173) *Rumex crispus* L.;
- 174) *Salix*;
- 175) *Salsola tragus* L.;
- 176) *Salvia apiana* Jeps.;
- 177) *Salvia mellifera* Greene;
- 178) *Salvia melongena* L.;
- 179) *Sambucus*;
- 180) *Sapindus saponaria* L.;
- 181) *Schinus molle* L.;
- 182) *Senecio vulgaris* L.;
- 183) *Setaria magna* Griseb.;
- 184) *Silybum marianum* (L.) Gaertn.;
- 185) *Simmondsia chinensis* (Link) C. K. Schneid.;
- 186) *Sisymbrium irio* L.;
- 187) *Solanum americanum* Mill.;
- 188) *Solanum elaeagnifolium* Cav.;
- 189) *Solanum lycopersicum* L.;
- 190) *Solanum melongena* L.;
- 191) *Solidago fistulosa* Mill.;

- 192) *Solidago virgaurea* L.:
- 193) *Sonchus*:
- 194) *Sorghum*:
- 195) *Spartium junceum* L.:
- 196) *Spermacoce latifolia* Aubl.:
- 197) *Stellaria media* (L.) Vill.:
- 198) *Tillandsia usneoides* (L.) L.:
- 199) *Toxicodendron diversilobum* (Torr. & A. Gray) Greene:
- 200) *Trifolium repens* L.:
- 201) *Ulmus*:
- 202) *Umbellularia californica* (Hook. & Arn.) Nutt.:
- 203) *Urtica dioica* L.:
- 204) *Urtica urens* L.:
- 205) *Vaccinium*:
- 206) *Verbena litoralis* Kunth:
- 207) *Veronica*:
- 208) *Vicia faba* L.:
- 209) *Vicia sativa* L.:
- 210) *Vinca*:
- 211) *Vitis*:
- 212) *Westringia glabra* L.:
- 213) *Westringia fruticosa* (Willd.) Druce:
- 214) *Xanthium spinosum* L.:
- 215) *Xanthium strumarium* L.

UZASADNIENIE

Przepisy projektowanego rozporządzenia wykonują postanowienia decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2016/764 z dnia 12 maja 2016 r. zmieniającej decyzję wykonawczą (UE) 2015/789 w sprawie środków zapobiegających wprowadzaniu do Unii i rozprzestrzenianiu się w niej organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) (Dz. Urz. UE L 126 z 14.05.2016, str. 77).

Bakteria *Xylella fastidiosa* jest organizmem szkodliwym stwarzającym obecnie największe wyzwanie dla ochrony roślin uprawnych i dzikorosnących w Europie. Wynika to z bardzo dużej liczby roślin żywicielskich tej bakterii (około 300 gatunków roślin), możliwości efektywnego rozprzestrzeniania się za pomocą wektorów owadzi oraz braku możliwości ochrony chemicznej upraw. Jest to bakteria żyjąca w wiązkach przewodzących roślin. powodująca ich zablokowanie i w konsekwencji obumieranie rośliny. Może być ona przenoszona przez owady, na których utrzymuje się do chwili porażenia, nie tracąc właściwości infekcyjnych.

W państwach, w których stwierdzono występowanie tej bakterii (w Ameryce Północnej i Południowej) powoduje ona wysokie straty plonów, przede wszystkim winorośli, cytrusów, owoców pestkowych, a także straty wśród drzew leśnych i ozdobnych. Pośrednio bakteria ta przyczynia się również do spadku eksportu materiału szkółkarskiego z tych państw.

W Europie pierwsze ogniska występowania tej bakterii stwierdzono we Włoszech. W dniu 21 października 2013 r. Włochy poinformowały pozostałe państwa członkowskie i Komisję Europejską o obecności bakterii *Xylella fastidiosa* na swoim terytorium. Na obszarach porażonych przeprowadzono badania, które potwierdziły, że rośliny *Catharanthus* G. Don (katarantus), *Malva* L. (ślaz), *Nerium* L. (oleander), *Olea* L. (oliwka), *Prunus* L. (śliwa) i *Vinca* L. (barwinek) są roślinami żywicielskimi ww. bakterii.

Główną drogą rozprzestrzeniania się organizmu *Xylella fastidiosa* są rośliny przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, natomiast owoce, kwiaty cięte, drewno oraz rośliny uprawiane *in vitro* nie stanowią zagrożenia.

Regulacje zawarte w obowiązującym rozporządzeniu z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie szczegółowych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) nie uwzględniają odstępstw dla roślin, które przez cały cykl produkcji były uprawiane *in vitro*. Wyniki badań uzyskane od czasu przyjęcia decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2015/789 wskazują, że rośliny wyprodukowane *in vitro*

na sterylnym podłożu nie stwarzają ryzyka rozprzestrzeniania się tego organizmu. Taki sposób uprawy eliminuje ryzyko zakażenia poprzez wykluczenie możliwości kontaktu z wektorami bakterii *Xylella fastidiosa*. W projektowanym rozporządzeniu określono zatem warunki przemieszczania i wprowadzania na terytorium Unii Europejskiej roślin podatnych na porażenie wyprodukowanych metodą *in vitro*. Wdrożenie przepisów decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2016/764 ułatwi przedsiębiorcom obrót i sprzedaż materiału roślinnego pochodzącego z miejsc występowania bakterii *Xylella fastidiosa*.

Organizm szkodliwy *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) został wymieniony w części A w dziale I w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1227 oraz z 2016 poz. 642) jako organizm szkodliwy, którego występowania nie stwierdzono dotychczas w Unii Europejskiej i którego wprowadzanie i rozprzestrzenianie jest zakazane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej (organizm kwarantannowy).

Projektowane rozporządzenie jest wydawane na podstawie art. 10 ust. 1, art. 20 ust. 1 pkt 3–6 oraz art. 30 ust. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. z 2016 r. poz. 2041 i 2246).

Poszczególne przepisy projektowanego rozporządzenia wykonują odpowiednie postanowienia decyzji 2016/764:

- 1) regulacje zawarte w § 1 w pkt 1 projektu rozporządzenia realizują postanowienia art. 1 pkt 7 decyzji 2016/764 nadającego nowe brzmienie art. 18 ust. 2–4 decyzji 2015/789;
- 2) przepisy § 1 pkt 2 projektu wdrażają postanowienia art. 1 pkt 6 lit. a decyzji 2016/764 zmieniającego wprowadzenie do wyliczenia w art. 17 decyzji 2015/789;
- 3) regulacje zawarte w § 1 pkt 3 projektu realizują postanowienia art. 1 pkt 6 lit. b i c decyzji 2016/764 dodającego do art. 17 decyzji 2015/789 ust. 3a i 4a;
- 4) przepis § 1 pkt 4 projektu wdraża postanowienia art. 1 pkt 4 decyzji 2016/764 nadającego nowe brzmienie art. 9 ust. 1 decyzji 2015/789;
- 5) przepisy § 1 pkt 5 projektu realizują postanowienia art. 1 pkt 5 decyzji 2016/764 dodającego do decyzji 2015/789 art. 9a;

6) przepis § 1 pkt 6 projektowanego rozporządzenia wykonuje postanowienia art. 1 pkt 8 decyzji 2016/764 zmieniającego załącznik I do decyzji 2015/789.

Postanowienia art. 1 pkt 1–3 oraz pkt 9 decyzji 2016/764 nie mają odzwierciedlenia w warunkach polskich i w związku z tym nie wymagają wdrożenia.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z postanowieniami decyzji 2016/764 i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 297 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej decyzje Komisji stają się skuteczne z dniem otrzymania właściwych notyfikacji, co uzasadnia odstąpienie od zaleceń dotyczących terminów wejścia w życie aktów normatywnych określonych w uchwale nr 20 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M. P. poz. 205).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.), projekt rozporządzenia udostępnia się w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt rozporządzenia umieszcza się w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie
Hodowli i Ochrony Roślin:

Z-ca DYREKTORA DEPARTAMENTU
HODOWLI I OCHRONY ROŚLIN

Krzysztof Kielak

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Hodowli i Ochrony Roślin

Bogusław Rzeźnicki

SPECJALISTA ds. LEGISLACJI

Krzysztof Nurzyński

Z-CA DYREKTORA DEPARTAMENTU
PRAWNO-LEGISLACYJNEGO

Mariusz Gorzowski

Dyrektor Departamentu
Prawno-Legislacyjnego

Grzegorz Wykowski

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Akceptował: *Krzysztof Jurgi*

PODSEKRETARZ STANU

Ewa Lech

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczególnych sposobów postępowania przy zwalczaniu i zapobieganiu rozprzestrzenianiu się organizmu <i>Xylella fastidiosa</i> (Wells et al.)</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ewa Lech</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu 623 23 18 piotr.ogrodowczyk@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia</p> <p>Źródło: Prawo UE</p> <p>Nr w wykazie prac</p>
--	---

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Xylella fastidiosa (Wells et al.) jest bakterią, która atakuje rośliny powodując zamieranie liści. Ścisła kontrola rozprzestrzeniania tego patogena jest konieczna, ponieważ nie ma metod skutecznie zwalczających ten organizm.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W dniu 21 października 2013 r. Włochy poinformowały pozostałe państwa członkowskie i Komisję o obecności bakterii *Xylella fastidiosa* (Wells et al.) na swoim terytorium. Na obszarach porażonych przeprowadzono badania, które potwierdziły, że rośliny *Catharanthus* G. Don (katarantus), *Malva* L. (ślaz), *Nerium* L. (oleander), *Olea* L. (oliwka), *Prunus* L. (śliwa) i *Vinca* L. (barwinek) są roślinami żywicielskimi ww. bakterii. Prawdopodobne jest również, że rośliny *Portulaca* L. (portulaka), *Quercus* L. (dąb) i *Sorghum* L. (sorgo) mogą również być roślinami żywicielskimi tego organizmu. Od tamtego czasu bakterię stwierdzono również na terytorium Francji oraz Niemiec.

Główną drogą rozprzestrzeniania się organizmu *Xylella fastidiosa* są rośliny przeznaczone do sadzenia, inne niż nasiona, natomiast owoce, kwiaty cięte, drewno oraz rośliny uprawiane *in vitro* nie stanowią zagrożenia. Efektem wprowadzenia rozwiązań zaproponowanych w projektowanym rozporządzeniu będzie umożliwienie łatwiejszego wprowadzania i przemieszczania roślin wyhodowanych *in vitro*.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy, akty prawne UE w tym zakresie są wspólne dla wszystkich państw członkowskich.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	1795 pracowników merytorycznych, zatrudnionych łącznie w strukturach Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa.	Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	Konieczność kontrolowania ww. gatunków roślin przeznaczonych do sadzenia, wprowadzanych bądź przemieszczanych przez terytorium RP.
producenci materiału szkółkarskiego	Ok. 4000	Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	Stosownie do postanowień projektowanego rozporządzenia ułatwione zostanie wprowadzanie i przemieszczanie
sadownicy uprawiający owoce pestkowe	Ok. 40 000 ha		roślin uprawianych <i>in vitro</i> . Ponadto zweryfikowana zostanie lista gatunków roślin podatnych na porażenie przez bakterię <i>Xylella fastidiosa</i> .

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie skonsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi hodowców roślin i instytucjami działającymi w obszarze regulowanym rozporządzeniem, między innymi z: Federacją Branżowych Związków Producentów Rolnych, Krajową Radą Izb Rolniczych, Business Centre Club, Federacją Konsumentów, Federacją Związków Pracodawców-Dzierżawców i Właścicieli Rolnych, Forum Związków Zawodowych, Izbą Gospodarczą Handlowców,

Przetwórców Zbóż i Producentów Pasz, Pracodawcami Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacją Lewiatan, Krajową Radą Spółdzielczą, Krajową Sekcją Pracowników Ochrony Roślin przy Zarządzie Głównym Związku Zawodowego Pracowników Rolnictwa w RP, Krajowym Zrzeszeniem Producentów Rzepaku, Krajowym Sekretariatem Przemysłu Spożywczego NSZZ „Solidarność”, Krajowym Związkiem Grup Producentów Rolnych - Izba Gospodarczą, Krajowym Związkiem Plantatorów Buraka Cukrowego, Krajowym Związkiem Plantatorów Chmielu, Krajowym Związkiem Plantatorów Tytoniu, Krajowym Związkiem Producentów Nasion Ogrodniczych i Materiału Szkółkarskiego, Krajowym Związkiem Rewizyjny Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych, Krajowy Związek Rolników, Kólek i Organizacji Rolniczych, Krajowy Związek Zrzeszeń Plantatorów Owoców i Warzyw, Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Rolników Indywidualnych „Solidarność”, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych Rolników i Organizacji Rolniczych, Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych, Polską Federacją Producentów Żywności Związek Pracodawców, Polską Izbą Nasienną, Polską Organizacją Handlu i Dystrybucji, Polskim Komitetem Zielarskim, Polskim Związkiem Ogrodniczym, Polskim Związkiem Plantatorów Tytoniu, Polskim Związkiem Pracodawców-Uslugodawców Rolnych, Polskim Związkiem Producentów Kukurydzy, Polskim Związkiem Producentów Ziemniaków i Nasion Rolniczych, Polskim Związkiem Zawodowym Rolników, Polskim Związkiem Zrzeszeń Producentów Chmielu, Polskim Stowarzyszeniem Ochrony Roślin, Polskim Stowarzyszeniem Pracowników Dezynsekcji, Deratyzacji i Dezynfekcji, Sekretariatem Rolnictwa Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Stowarzyszeniem Konsumentów Polskich, Stowarzyszeniem Polski Ziemniak, Stowarzyszeniem Polskich Szkółkarzy, Stowarzyszeniem Polskich Producentów Środków Ochrony Roślin, Stowarzyszeniem Sadowników Polskich, Towarzystwem Rozwoju Sądów Karlowych, Zrzeszeniem Producentów Nasion Ogrodniczych, Materiału Szkółkarskiego i Grzybów „SOGNAS”, Zrzeszeniem Producentów Róż, Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego „Końskowola”, Związkiem Pracodawców Mediów Publicznych, Związkiem Rzemiosła Polskiego, Związkiem Sadowników Rzeczypospolitej Polskiej, Związkiem Szkółkarzy Polskich, Związkiem Zawodowym Rolników Rzeczypospolitej „Solidarni”, Związkiem Zawodowym Centrum Narodowe Młodych Rolników, Związkiem Zawodowym Pracowników Rolnictwa w Rzeczypospolitej Polskiej, Związkiem Zawodowy Rolnictwa „Samoobrona”, Związkiem Zawodowym Rolników „Ojczyzna”, Związkiem Zawodowym Wsi i Rolnictwa „Solidarność Wiejska”, Związkiem Zawodowym Rolnictwa i Obszarów Wiejskich „REGIONY”, Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych, Centrum Doradztwa Rolniczego, Instytutem Badawczym Leśnictwa, Instytutem Dendrologii PAN, Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – Państwowym Instytutem Badawczym, Instytutem Ochrony Roślin – Państwowym Instytutem Badawczym, Instytutem Ochrony Środowiska – Państwowym Instytutem Badawczym, Instytutem Ogrodnictwa w Skierniewicach, Instytutem Technologii Drewna, Instytutem Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowym Instytutem Badawczym, Instytutem Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, Komitetem Ochrony Roślin PAN, Państwowym Zakładem Higieny, Polskim Towarzystwem Entomologicznym, Polskim Towarzystwem Fitopatologicznym, Polskim Towarzystwem Ochrony Roślin, Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego, Uniwersytetem Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach, Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie, Uniwersytetem Przyrodniczym w Poznaniu, Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu, Uniwersytetem Rolniczym im. Hugona Kollataja w Krakowie, Uniwersytetem Technologiczno-Przyrodniczym im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy, Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie oraz Zachodniopomorskim Uniwersytetem Technologicznym w Szczecinie.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Łącznie (0-10)</i>
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Nie wymaga finansowania.											

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym dochody i wydatki budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.</p> <p>Bakteria <i>Xylella fastidiosa</i> jest organizmem wymienionym w załączniku I „Wykaz organizmów kwarantannowych, w tym organizmów kwarantannowych, których wprowadzanie do stref chronionych i przemieszczanie wewnątrz tych stref jest zabronione wraz z określeniem stref chronionych, których to dotyczy” w części A „Organizmy kwarantannowe, których wprowadzanie oraz rozprzestrzenianie na terytorium Wspólnoty jest zabronione” w dziale I „Organizmy kwarantannowe, których występowanie nie jest znane na terytorium Wspólnoty” rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie zapobiegania wprowadzaniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych. W związku z tym przesyłki roślin, produktów roślinnych i przedmiotów mogących być źródłami bakterii podlegały kontroli fitosanitarnej prowadzonej przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa już na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów. Dotychczasowe regulacje także zobowiązywały Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa do podejmowania działań kwarantannowych w przypadku wykrycia tego patogenu. Decyzja wykonawcza Komisji 2016/764/UE zapewnia harmonizację działań podejmowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do bakterii <i>Xylella fastidiosa</i>. Projektowane rozporządzenie jest narzędziem służącym zabezpieczeniu terytorium RP przed bakterią <i>Xylella fastidiosa</i>, co nie generuje dodatkowych kosztów ponieważ Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa posiada odpowiedni sprzęt, pracowników oraz środki budżetowe.</p>
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak istotnego wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak istotnego wpływu.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak istotnego wpływu.						

Niemierzalne (dodaj/usuń)

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Decyzja wykonawcza Komisji 2015/789/UE przede wszystkim nakłada obowiązki na producentów roślin przeznaczonych do sadzenia, innych niż nasiona, wyprodukowanych poza granicami kraju. Obowiązujące rozporządzenie służy zabezpieczeniu kraju przed organizmem szkodliwym dla roślin, natomiast zmiany wprowadzone w projektowanym rozporządzeniu stanowią ułatwienia dla podmiotów zajmujących się hodowlą roślin <i>in vitro</i>, w związku z tym korzystnie wpływa na gospodarkę i przedsiębiorczość. Ze względu na polifagiczny charakter bakterii (ponad 300 gatunków roślin mogących zostać porażone m.in. cytrusy, dąb, jesion, kapusta, koniczyna, magnolia, malina, morela, oliwka, olsza, orzech, platan, słonecznik, śliwa, truskawka, trawy, winorośl, zboża) potencjalne straty zależą od rejonu występowania, nasilenia oraz szczepu bakterii (występują różnice w zakresie wymagań środowiskowych oraz roślin żywicielskich). W krajach, w których stwierdzono występowanie bakterii (Ameryki Płn. i Płd.) powoduje ona wysokie straty plonów, przede wszystkim winorośli, cytrusów, owoców pestkowych, a także drzew leśnych i ozdobnych. Pośrednio bakteria ta przyczynia się również do spadku eksportu materiału szkółkarskiego z tych krajów.</p> <p>Ze względu na duży zakres potencjalnych żywicieli oraz liczbę owadów roznoszących bakterię jej zwalczanie wydaje się niemożliwe. W związku z dotychczasowym rozmieszczeniem patogenu oszacowanie potencjalnych skutków pojawienia się choroby w kraju jest bardzo trudne. Natomiast dostępne dane wskazują, że zagrożenie może być poważne jeżeli bakteria znajdzie odpowiednie warunki do rozwoju. W Kalifornii w latach 80-tych XIX wieku choroba zniszczyła więcej niż 16 000 ha winorośli (Goodwin and Purcell, 1997). Masowe występowanie patogenu zanotowano także w latach 30-tych i 40-tych XX wieku. W roku 1999 z powodu introdukcji nowego wektora, choroba zaatakowała 25% z 1 200 ha winnic w Riverside County (Temecula Valley, Kalifornia). W Georgii,</p>
--	--

	<p>phony peach disease – choroba wywołana przez <i>Xylella fastidiosa</i> – jest głównym czynnikiem ograniczającym produkcję brzoskwiń. W Brazylii, w pięć lat po introdukcji bakteria poraziła ponad 2 mln drzew pomarańczowych. Straty spowodowane przez bakterie, która poraziła oleandry sadzone wzdłuż kalifornijskich autostrad i na prywatnych posesjach oszacowano na 125 mln dolarów (Henry et al., 1997).</p> <p>W związku z tym European Food Safety Authority ocenia, że pojawienie się bakterii w UE może powodować znaczne straty i koszty wynikające z konieczności jej zwalczania.</p>
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	
9. Wpływ na rynek pracy	
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.	
10. Wpływ na pozostałe obszary	
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☒ inne: międzynarodowy obrót sadzonkami	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	<p>Projektowane rozporządzenie ma na celu ochronę środowiska oraz upraw w UE. Ponieważ nie jest do końca poznana biologia organizmu <i>Xylella fastidiosa</i> należy zachować ostrożność i niedopuszczyć do jego rozprzestrzenienia się w Europie.</p> <p><i>Xylella fastidiosa</i> (Well i Raju) jest bakterią stosunkowo niedawno (2013 r.) zawleczoną do Europy. W Ameryce Północnej – miejscu jej pochodzenia – jest szeroko rozprzestrzeniona zarówno pod względem geograficznym jak i siedliskowym. W Europie jak dotąd nie poznano wszystkich potencjalnych żywicieli bakterii, jednak pierwsze badania sugerują, że wiele gatunków roślin może zostać przez tę bakterie porażonych.</p>
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Projektowane rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Projektowane rozporządzenie wdraża przepisy Unii Europejskiej. Ewaluacja efektów projektowanych rozwiązań będzie prowadzona na poziomie Unii Europejskiej, przy czym termin takiej ewaluacji nie został zdefiniowany.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	